

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Levnet og Meeninger (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 77. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297478944/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

Hamborg

»Men hvad vil der dog blive af os til Slutningen, min kjære Johannes?« – sagde min Broder, i det han om Morgenen Klokken omtr. 10 krøb ud af en Edderduuns Seng med Silke-Omhæng – – Hvad andet svarede jeg, end det, som vor første Hensigt var – – et Par Preussiske Husarer? – »Men du vedst vi har ingen Penge meer, og Verten begynder alt, at see saart« – – »Men vi kommer da til at haste, og jo før jo heller melde os enten hos den Preussiske Resident, eller paa den første, den beste Hverve-Plads?« – Men var det ikke dog bedre, om vi skrev hjem til vore Forældre? – – Kjærling, raabte jeg, det er den evige Snaak, hvormed du plager mig, hver Morgen, forend du faaer Frokost – Vi havde da gjort bedre i at blive hjemme da vi var der – Vi havde spart baade vore Forældre og os alt dette Bryderie – Du vedst, med hvilken Møye du selv overtalte mig til at løbe bort, men nu, da det engang er skeet, skal hverken du, eller de, eller heele Verden overtale mig til, at vende tilbage igjen« – – »Jeg maac da sige dig det reent ud, svarede min Broder koldsindig, at jeg allerede har skrevet, og at vi kan vente Svar, om tre eller fire Dage – Nu blev jeg uskikket til ilt Overlag – Mit heele Svar bestoed i saa vældigt et Drag Ige paa det Sted, hvorfra denne mig saa fortrædne Eftirretning var kommet, som jeg formaacde at give det – De, som læse dette, maac i Hensigt til min Alder, undskylde denne Mangel paa Eftertanke hos mig – Ikke fordi jeg meener, at den skulde have gjort noget betydeligt Skaar i den broderlige Kjærlighed – jeg var dengang kun noget over femten Aar, og min Broder fire Aar ældre; saa at vi OverHovedet at tale, uagtet vore Kaarder og vore academiske Vidnesbyrd, kun var to Dreng; der slet ikke var vant til at legge saa smaa Ting synderligt paa Hjertet; eller at holde det for noget modsigende, at slaaes et Par Gange om Dagen, med den, som man elskte allerbroderligst – Men det, som jeg til min Ydmygelse, i min Heede, havde glemst at overveye, var en Omstandighed, som jeg af Erfaring dog meget vel vidste – at, nemlig min Broder, som han i Forhold af hans Alder burde, besad baade ulige større Kræfter, og var langt meer øvet i den

ædle Ringe-Kunst end jeg – Han overtydede mig meget snart og meget grundigt om min Ubesindighed i denne Fald – –

Da jeg nu saa fortræden og saa taus, som en Magister der er bleven deducert til absurdum, havde rystet mig, og bragt mine Klæder i den muldige Orden, gik jeg ud for at opsøge den Preussiske Resident, uden at spille et Ord til min Broder om mit Forsæt, og med den faste Beslutning, herefter kun at raadføre mig med mig selv; og reent at overlade ham til sin egen Skjæbne –

For at oplyse dette; maae jeg her anmærke; at dersom Naturen havde givet min gode Broder fleer LegemsKræfter end mig; saa syntes den og, at have været desto karrigere imod ham, i Hensigt til alle de umekaniske Forsvars- eller AngribelsesVaaben, hvormed den ellers udruster Mennisket – Sandt at sige stoed han blot for en hver Fiende der angreb ham med andet, end Kaarden eller en knyttet Haand – Han besad følgelig ikke alle de Egenskaber, der ere umistelige til at udføre store, eller blot dristige og romanske Foretagender – Enhver Knude, var ham gordisk; som han enten maatte løse med Sværdet; eller – det, som han i forbigaaende sagt langt heller gjorde – gaae fra, uden at løse den – Uagtet han imidlertid ikke vidste at rede sig ud af den mindste Vanskelighed; saa maae man tilstaae, at han bedre end jeg, eller nogen anden vidste at rede sig ind i de største; thi han saae dem, saa store som de og var, aldrig, førend de var ham lige under Øynene – Da han desuden besad en overmaade ubestemt og en overmaade bøvelig Tænkemaade; og netop saa megen Dristighed som der behøves til at begynde ethvert Foretagende; saa er det ingen Under at han i Løbet af sit ulyksalige Liv begyndte paa hundrede Ting, uden at føre eller at kunde føre en eneste af dem til Ende – Jeg har, uden at roese mig, i denne Fald, været af en temmelig modsat Beskaffenhed – Uagtet man, ved at domme af adskillige stærkt i Øyne faldende Handlinger, ikke sjelden har beskyldt mig for at være forvoven indtil Dumdristighed; saa er jeg mig dog i mit heele eventyrlige LivsLøb neppe to eller tre Handlinger af Betydenhed og Fare bevidst, som jeg ikke i det mindste har troet at være tvunget til, og som jeg ikke har overvejet med en yderlig og virkelig frygtsom Forsigtighed, førend jeg begyndte derpaa – Jeg fulgte sjelden eller aldrig mit første Indfald, førend jeg saa got som jeg kunde, havde afvejet det gode imod det onde, som kunde flyde deraf; og strængt havde adspurgt mig, om og hvorledes jeg kunde undflye eller afværge eller